

2. lekcia v Máriinej škole:

Mária plní Mojžišov zákon

(Ján Krajčík, 9. február 2014)

Židia počúvali Tóru, čiže Zákon, každú sobotu v synagógach. Tým sa však ešte nestali pred Bohom spravodlivými len preto, že poznajú predpisy a nariadenia Zákona. V Starom Zákone, v knihe Levitikus čítame príkaz, ktorý cez Mojžiša dáva Izraelitom sám Boh: „Preto **zachovávajúte** moje ustanovenia a moje príkazy! Kto ich bude **plniť**, bude z nich žiť. Ja som Pán“ (Lv 18, 5).

Pre pravoverného Izraelitu bolo teda podstatné nielen počúvať Zákon, ale v živote ho aj zachovávať. Ak je Tóra len počúvaná, ale počúvajúci ju nezachováva v každodennom živote, toto počúvanie ho nerobí spravodlivým pred Bohom. Počúvanie je len cestou k cieľu, ktorým je zachovávanie počutého Božieho slova v živote. Len za to mohol byť niekto označený ako spravodlivý. To je pohľad starozákonného človeka.

No v Máriinom prípade už ide o niečo iné. Mária nám spolu s Jozefom, starcom Simeonom a prorokyňou Annou ukazujú niečo úplne iné. Ukazujú nám to, čo je za horizontom plnenia Zákona. Čo je ďalej. Ba, čo je viac ako len plnenie Zákona!

A práve z tohto pohľadu nám ukazuje evanjelista Lukáš Pannu Máriu v opise jednotlivých udalostí, ktoré si prečítame aspoň v skratke:

- Po ôsmich dňoch, keď ho bolo treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky. (Lk 2, 21)

- Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, prišli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“ a aby obetovali, ako káže Pánov

zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky. (Lk 2, 22-24)

- V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia a veľbil Boha slovami: (Lk 2, 31n.)

- A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta. Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom. (Lk 2, 39-40)

- Jeho rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky. Keď mal dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom. (Lk 2, 41-42)

Len niekoľko viet a sedemkrát sa v nich spomína zachovávanie Pánovho zákona. Niekedy až príliš husto; akoby Lukášovi na tom veľmi záležalo.

A myslím si, že naozaj záležalo. Ukazuje nám totiž na Márii črtu, ktorá by sa mala stať aj našou črtou. O nej si však povieme neskôr.

Teraz si všimnime, že jednotlivé udalosti sa diali nasledovne:

- Obriezka sa konala ešte v Betleheme, kde okolo Márie, Jozefa a malého Ježiša boli prevažne betlehemi pastieri. Oni veľa hovorili o udalostiach, ktoré sa odohrali v onú presvätú noc.

- Obetovanie v chráme sa dialo v spoločensťve Simeona a Anny. Ale aj v spoločensťve ľudí, ktorým Simeon a Anna rozprávali o malom Ježišovi ako o tom, ktorého Boh poslal ako znamenie, ktorému budú odporovať. Prišiel pre tých, ktorí očakávali vykúpenie.

- Hľadanie dvanásťročného Ježiša v chráme zas dáva do dialógu Jozefa s Máriou a ich dvoch s pútnikmi, ako aj učiteľov Zákona v chráme, uprostred ktorých – v rozhovore na vysokej úrovni – sedí Ježiš.

Evanjelista Lukáš nám pri udalostiach plnenia Zákona ukazuje, že do života ľudstva prichádza už niečo nové. Niečo, čo je viac ako len plnenie Zákona. Ono už nie je centrom, už nie je cieľom

poznania.

Centrom všetkého nášho poznania je Ježiš Kristus. Ľudia sa schádzajú okolo neho a rozprávajú sa o ňom, alebo sa rozprávajú s ním.

Myslím, že to veľmi výstižne vyjadruje aj názov sviatku Obetovania Pána vo východnej tradícii. Nazýva sa „**Sretenie**“, čo v staroslovienčine znamená „**stretnutie**“.

Áno, ide o stretnutie Boha s celým človečenstvom. V prenesenom zmysle slova ide aj o stretnutie dvoch Zmlúv, kedy Stará Zmluva (Zákon) definitívne ustupuje a necháva miesto Novej Zmluve.

A tak nás Mária cez spomenuté udalosti učí, že je veľmi dôležité poznať Božie slovo, najmä to, ktoré nám priniesol Ježiš Kristus. Učí nás, že Ježiš sa má stať centrom a cieľom našich stretnutí. On a Jeho slovo má byť to, o čom sa rozprávame, keď sa stretne. A je veľmi dôležité aby sme sa takto stretali. Inak by nám naše poznanie nebolo na nič.

Poznanie Ježiša a stretávanie sa „okolo neho“ nás zas povedie k tomu, že začneme vidieť veľké veci, ktoré robí Boh v našom živote. Radosť z nich nás zas bude pobádať k tomu, že budeme chcieť o tom rozprávať aj iným ľuďom, aby sa tešili spolu s nami z prejavov veľkej Božej lásky, aby s nami spievali náš Magnifikat, teda aby spolu s nami oslavovali Boha. A my sa budeme zase tešiť a oslavovať Boha za tie veľké veci, ktoré urobil druhým ľuďom. A budeme túžiť po stretnutí s ním tak ako starec Simeon: Teraz už prepustiš, Pane...

Stretnutia s Ježišom a okolo neho s druhými budú pre nás tak dôležité ako dýchať, jesť a piť, či spať.

Teraz si všimnime tú Máriinu črtu, ktorú nám evanjelista Lukáš ukazuje, keď toľkokrát zdôrazňuje plnenie Zákona.

Počnúc Zvestovaním bolo Márii postupne stále jasnejšie, že začína nová éra vo vzťahu Boha a človeka.

Bolo jej jasné, aké vyznačenie jej dal Boh. Vedela, že ten, ktorého porodí, je Boží Syn, Boh sám, ktorý sa nepotrebuje obetovať Bohu. A predsa urobila všetko, čo vyžadoval Zákon.

Ľudia by to vtedy ešte totiž nepochopili a brali by to ako rúhanie. Hoci Mária bola bez škvrny hriechu a jej syn bol Boh, zostala jednou z ľudu Izraela, zostala pokornou.

A toto je práve tá črta, ktorú nám Lukáš sedemnásobne zdôrazňuje.

Je to črta, ktorá by aj nás mala poznačovať. Najmä, ak prežívame Máriu ako svoju nebeskú Matku, ako svoju Učiteľku.

Táto črta pokory by nás mala charakterizovať pri stretnutiach s ľuďmi.

Najmä, ak sme spoznali Ježiša viac ako iní. Ak sme sa k nemu viac priblížili. Napríklad v nejakom spoločenstve. A je úplne jedno, či je to spoločenstvo kňazské, rehoľné, spoločenstvo niektorého hnutia, či zhromaždenia, ružencové bratstvo, či na akejkoľvek úrovni farské spoločenstvo. Všetkým nám pristane pokora, ktorej nás Mária učí.

Pokora, s ktorou pristupujeme k Ježišovi. K jeho slovu, lebo si nepovieme, keď počujeme tú istú stať Písma: toto už poznám, ale uvažujeme nad ňou v súvisi s novými okolnosťami svojho života. K jeho Eucharistickej obete – svätej omši, že prichádzame načas a sledujeme ju a zapájame sa do nej.

Pokora, s ktorou pristupujeme k ľuďom, kedy si napríklad nepovieme, že toto alebo tamto môžeme, veď chodíme do kostola častejšie ako tamten, a pod.

Pokora, s ktorou pristupujeme k sebe samým, uvedomujúc si, čo všetko robí Boh v mojom živote, za čo mu s radosťou ďakujeme a jeho dary využívame pre svoje dobro a dobro druhých.

Týmto a mnohým ďalším prejavom pokory nás učí Mária.

Mária, naša Matka a Učiteľka, prosíme ťa, veď nás a oroduj za nás u Syna. Amen.